

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprete reklamacije so poštne proste.

Slovenska kmetijska šola.

Dolgo smo čakali in se bali, da ne bo nič. Toda tokrat je deželni odbor tudi nasproti Slovincem storil svojo dolžnost. Gotovo še mu ni iz spomina odločen nastop slovenskih poslancev v deželnem zboru, ko so z obstrukcijo opomnili Nemce, kako se Spodnji Štajer zanemarija, in pa dejstvo, da je s tem krepkim nastopom deželnih poslancev soglašalo vse naše neodvisno slovensko ljudstvo. Naši poslanci so opustili obstrukcijo še le takrat, ko se jim je obljubila vsaj ustanovitev slovenske kmetijske šole na Spodnjem Štajerskem. Gospodje Nemci so držali besedo. Požurili so se ter poiskali že prostor za šolo in sestavili glavni načrt za notranjo ureditev šole.

Kar se tiče prostora, priporoča deželni odbor Sv. Jurij ob južni železnici in sicer Pisančevo posestvo ob cesti iz Sv. Jurija na Grobelno. Naš list je že koj v začetku izrekel mnenje, da bi Sv. Jurij bil izmed najbolj primernih krajev za slovensko kmetijsko šolo. Glede posestva samega pa ne moremo izreči nobene sodbe, to je stvar in naloga strokovnjakov.

Bolj zanima nas notranja ureditev šole. V poročilu deželnega odbora na deželni zbor čitamo o tem predmetu:

„Deželni odbor je mnenja, naj se v začetku ustanovi kmetijska specialna šola, to se pravi, za posebne panoge kmetijstva in sicer enoletna oziroma desetmesečna, če se odštejejo počitnice učiteljev. Šola bi bila samo za moške; vendar bi se tudi priredili za deklice poučni tečaji o gospodinjstvu, ki bi naj trajali štiri do šest tednov. Ti tečaji so se posebno dobro obnesli v Grabnerhofu in so bili zelo priljubljeni.

Glavni predmeti na kmetijski šoli bi bili: govedoreja, mlekarstvo, obdelovanje travnikov in sadjarstvo, manj natanko bi se naj poučevalo poljedeljstvo in perutninarstvo, v slučaju potrebe bi se tudi predavalo o hmeljarstvu. Poučevalo bi se naj bolj praktično in bi se naj teoretično poučevanje le na najpotrebnejše omejilo.

Za šolo bi se naj nakupilo skupaj višee zemljišče z dobro, rodovitno zemljo, na kateri uspevajo vsi spodnještajerski poljski prideški, izvzemši trte. Posebno pa naj bo zemljišče sposobno za travnike, ki bi dali krme za 20 krav in temu stanju primerno število telet, dva do tri konje in primerno število svinj. Naj bi se sezidalo poslopje, v katerem ima prostor 20 do 25 učencev, stanovanje za ravnatelja in enega učitelja. K temu še pridejo praktični, kmetijskim razmeram prikladni hlevi za različno živino.“

To so glavna določila glede bodoče slovenske kmetijske šole. Ako komu kaj ne ugaja, sedaj še je čas, da pove svoje želje, sedaj se bo še na nje lahko oziralo, ako so upoštevanja vredni. Radovoljno odpiramo vsled tega vsakemu predale našega lista. Glede notranje ureditve bodo sicer različna mnenja, toda glavno je, da se je storil vsaj prvi korak do uresničenja stare naše želje, namreč, da se ustanovi na Spodnjem Štajerskem slovenska kmetijska šola.

Upor na Ruskem.

V ruskem ljudstvu po mestih tli nengalsljivo sovraštvo proti sedanjemu načinu vladanja. Car in njegovo uradništvo po državi ima vso oblast v rokah, ljudstvo pa nima nobenih pravic. Samoumevno, da omikan človek želi odločevati v vseh zadevah, ki se tičejo

njegove osebe in njegovih razmer, da želi imeti nekoliko istih pravic sam, katere imajo sedaj le car in uradništvo. V mestih je na Ruskem najbolj izobraženo ljudstvo, za to se vršijo vsi nemiri za ustavo ravno po mestih. Ustava se imenuje namreč ista postava, po kateri je v državi razdeljena vlada med vladarjem in med ljudstvom. Država, v kateri imajo tako postavo, se imenuje ustavna država. V Rusiji se torej bije sedaj boj za ustavo!

Kako si hoče rusko meščanstvo izvojevati ustavo? Načrt njihov je ta: Železnice ne smejo več voziti, uslužbenci morajo toraj delo ustaviti. Sodnije, pošte, brzojavni in drugi javni uradi ne smejo več poslovati, tovarne ne delati, živila se ne prevažati, zdravniki ne zdraviti, lekarnarji ne dajati zdravil itd. Vsled tega mora nastati v državi nered, nezadovoljnost, glad, pomankanje mnogih živil itd. itd. in posledek vsega bo: Vsi ljudje bodo pritiskali na carja in višje uradnike, da se da ljudstvu ustava. In po tem načrtu se je v Rusiji sedaj delalo. Zadnja poročila pravijo, da se je uspeh že dosegel in da je car res že dovolil ustavo. V naslednjem naj slede nekatera posamezna poročila o nemirih.

Železničarji ustavili delo.

Železničarska stavka se širi po celi državi. Tudi uslužbenci transbajkalske, finske in srednje azijske železnice so ustavili delo. Ves železniški, brzojavni in telefonski promet z inozemstvom je pretrgan. Revolucijsko gibanje se je razširilo tudi v Sibiriji. Uporni delavci so sklenili, da se oborožijo ter proglašijo Rusijo za demokratično republiko.

V Petrogradu.

Vse banke in trgovine so zaprte. Cene

LISTEK.

Vrnitev.

Mrzla jesenska sapa je brila preko doline; nad malim češkim trgom so viseli težki, sivi oblaki, ki so pretili z dežjem.

Navzlic slabemu vremenu si je dal neki domačin opravlja na vrta tik hiše ob vhodu v trg.

Raztrgan rokodelski pomočnik, ki je počasi stopal proti trgu, se je takoj ustavil, ko je zagledal moža in se oprl na ograjo.

„Hej, ali je to trg T.“

„Da!“ — je odgovoril oni, ne da bi dvignil glavo.

„Ali se dobi tukaj kako ceno prenočišče?“

„Ne; vsaj kolikor jaz vem“, — je zagnal zopet domačin nejevoljno, ne da bi se sklonil pokonec.

„Ali ste vi tukaj domačin?“ — je zopet vprašal slabo oblečen popotnik in suho zakašljaj.

Na to vprašanje je mož v vrtu samo nekaj nerazločnega zamrmral, češ, kaj tega capina to briga. Toda došlec je kazal vstrajnost.

„Hej, ali ne veste, če stanuje v tem mestu še kdo od mizarja Trohe obitelji.“

Tujec je zopet suho zakašljaj. Videlo se mu je, da je bolan.

„Kaj pa hočete od teh“, — je vprašal delavec na vrtu.

„O, nič; samo tako vprašam, nekoč sem delal z nekim Troho, s Tonetom Troho, v delavnici na Bavarskem.“

„A, tako, tako! S Tonetom, s Tonetom Troho? Hm, ko sem bil še mlad, so imeli Trohovi mizarstvo delavnico in hišo v Dolgi ulici, takoj na vogalu ob glavni cesti. Tone je odšel na tuje, o, bo, bo . . . že kakih 30 let. Nikdar se ni več čulo o njem poslej. Stari Troha je umrl, ona je zbolela . . . propadati je začelo, hišo so morali prodati, no, in tako, kakor navadno . . . Trohovka je sedaj že nad deset let v trški ubožnici . . . in vsakega tujca, ki dojde v trg, izprašuje o svojem Tonetu.“

„Hvala!“ — je dejal tujec malomarno, dvignil roko do krajevca ob klobuku in šel počasi naprej proti trgu. Zagnal ga je zopet hud kašelj. Domačin se je zvedavo ozrl za njim.

Moten, truden pogled ubožno oblečenega popotnika se je nekoliko zjasnil, ko je došel v sredo trga. Postal je malo in se parkrat ozrl okrog. Nekoliko razburjen je bil in vselej, kedar je prestavil palico, se mu je roka stresla.

Na ena vrata je potrkal. Odprla mu jih je mlada služkinja.

„Ubog popotnik prosi miloščine . . .“

Lop — in vrata so se mu pred nosom zaprla.

Poskusil je srečo pri drugi hiši. Tu je pozvonil. K vežnim vratom je došla gospa v srednji dôbi. Ko pa je zagledala ubožno postavo skozi steklo v oknu, je naglo pokazala hrbet.

Tako ali samo malo drugače se mu je zgodilo še pri par drugih hišah. Potem ni več poskušal svoje sreče. Neka nejevolja in srd sta mu obsenčila razorani obraz.

Konečno je došel do Trohove hiše. Okna in vrata so bila na novo prebarvana s svetlo zeleno barvo. Na hiši pa je blestel nov napis: Vaclav Novak, mizar.

Popotnika je obšla neka čudna gnjev. Obraz mu je še bolj pobledel, žile na čelu so mu zabrekile.

„Tako je torej . . . oni je imel vendar le prav, ko je trdil, da je vse v drugih rokah . . .“

Skozi okno je videl v sobi druge ljudi . . . drugega ni videl ničesar, samo v želodec je čutil glad, skozi raztrgano obleko pa mrz.

Nekaj trenatkov je bil miren, a v hipu ga je obšlo nekaj, kakor blaznost, pobral je

živlom strašno naraščajo. Podraženje že znaša 80%. Tudi se je več sto državnih uradnikov v finančnem ministrstvu in v ministrstvu notranjih zadev pridružio štrajku. Neki odlični državnik je izjavil, da se je bolj bati napada množice na vojaštvo, kakor vojaštva na množico. Revolucionarji so bogato preskrbljeni z orožjem in bombami. Uradniki ministrstev so zbežali, ker se boje dinamičnih napadov na ministrsko palačo.

V Moskvi.

Vse politične stranke so sklenile, da se združijo, si izvolijo svojo vladu ter nastopajo samostojno. Električna podjetja mirujejo. Vse monopolske žganiarne so zaprte. Revolucionarji so si izvolili odbor, ki pravzaprav vlada v mestu. Mestne oblasti so naprosile Viteja, naj s temeljitimi spremembami naredi zopet red.

V pokrajinskih mestih.

Vsa večja pokrajinska mesta so v rokah revolucionarjev. V Harkovu in Saratovu vladata posebni revolucionjski odbori. Izdalo se je geslo, da drugače ni rešitve, kakor da se car odpove prestolu. V Harkovu se je vojaštvo pridružio revoluciji. — V Revalu je brezvladje. Revolucionarji so uničili elektriko in plinarno ter so po temnih ulicah pravcate bitke. Mestno gledališče je zgorelo. — V Varšavi morajo biti kavarne že ob 5. popoldne zaprte. Nad mestom je proglašeno malo vojno stanje. — V Kijevu so pri kolodvoru nastavljeni nabiti topovi proti mestu. — V Odesi štrajkajo vsi učenci in učenke srednjih šol ter hodijo v velikih procesijah po mestu s klici: „Proč z absolutizmom! Živela revolucija!“ Med Petrogradom in Moskvo je pretrgan brzjavni promet.

Ustava se dovoli.

Ruski car je sprejel kakor se poroča iz Londona, ustavni načrt. Dal je narodni zbornici postavodajalno moč. Vite je imenovan za ministrskega predsednika. Vsi slojevi naroda imajo volivno pravico. Preki sod je povsod odpravljen. Tozadevni carjev oglas je že izšel. Mir se polagoma vrača.

Politični ogled.

Na Kranjskem so začeli liberalci zanašati strankarsko politiko celo v sodno dvorano. Pri neki obravnavi v Ljubljani je predsednik Polec dal liberalnemu zagovorniku največjo prostost za napade na nasprotno stranko, odvetnikom dr. Šusteršiču in dr. Švajcercu pa je delal vedno ovire. Pripustil je tudi napade na neudeležene osebe. Sodna

dvorana bi morala biti presveta za strankarske boje.

Sloga na Kranjskem? Pri otvoritvi velikanskega, dovršeno novodobno urejenega hotela „Union“ je izgovoril liberalni župan ljubljanski Ivan Hribar v nagovoru tudi te-le besede: „Kakor sta se danes našli tu dve slovenski stranki v slogi, tako naj bi iz današnjega primera nastala sčasoma drugod sloga.“ (Gromovito odobravanje.) Hitro po teh besedah se je vzdignil vodja katoliško-narodne stranke dr. Ivan Šusteršič ter izjavil: „Nisem imel namena danes govoriti in mislil sem, da ne bo prilike, da bi jaz poprijel za besedo. Blage in resnične besede g. ljubljanskega župana pa so me napotile, da sem se tudi jaz oglasil k besedi. Politični nasprotniki smo, a politični nasprotniki sedimo pri mizi in vsi se veselimo svojega dela. Radujemo se izvršenega krasnega dejanja. In vprašam vas: ali ne bi moglo biti vedno tako, da bi se vsakega dejanja mogli veseliti vsi, ki ljubimo domovino, ne vprašujoč, kdo je dejanje izvršil? Tu ne veljajo politična nasprotstva, vsi se radujemo nad tem, kar je domovini v blagor in napredek. Če je gospod župan ljubljanski proslavljal modernost te stavbe, se pa mi veselimo modernega župana in če smo tudi politični nasprotniki, pogum imamo in resnicoljubnost, da vse zasluge tega župana odkritosrečno pripoznavamo. G. župan je omenjal idealne podobe sloge: kakor kaže ta dvorana danes prvokrat podobo sloge, da bi se iz te sloge izcimila tudi druga sloga. Kateri resnični prijatelj domovine, katerega srce bije za toliko let teptano slovensko zemljo, katerega srce ne hrepeni po slogi, katero je omenjal velečenjeni naš prvi meščan gosp. župan? Dvigam čašo, da bise uresničila blaga želja g. župana, izrečena ravnokar v naši sredi, in napijam g. županu kot modernemu županu moderne ljubljene Ljubljane!“ Te besede so izvabile nepopisno navdušenje. Vse je hitelo h govorniku in g. županu, napijajoč obema. Prepričani smo, da bodo sedaj utihnili isti čeprav redki glasovi na Štajerskem, ki so trdili, da je tudi dr. Šusteršič nasproten slogi na Kranjskem. Kdor dela za narod in ne živi samo od zanikanja, bo v dr. Šusteršiču našel vedno svojega prijatelja in pravičnega cenjevalca.

Liberalci proti krščanskemu zakonu. Iz Prage poročajo, da so v zadnji seji ondotne odvetniške zbornice sklenili, delovati za spremembo zakona. V tej seji se je že predložil popoln načrt resolucije, ki so ga člani zborničnega odbora soglasno odobrili in bo prišel na dnevni red prihodnjega rednega obnega

zboru. Resolucija predlaga sledeče: Sprememba zakonskega prava se ne sme odlašati do spremembe celega državlanskega zakonika. Sprememba naj se izvrši na sledečem temelju: Zakon naj bo za vse državljane brez razlike veroizpovedanja enak. Zakon naj bo prost vseh cerkvenih vplivov. Uvesti se mora prisiljen posveten zakon. Lahko se pa zakonska dasta še cerkveno poročiti. Vsi zakonski zadržki in razloček verstev naj odpade. Zakon naj se proglasi za ločljiv. Vzrok ločitve je poleg v § 115 označenih vzrokov tudi kako kaznjivo dejanje, ki onečasti človeka in pa neozdravljiva ali več ko 3 leta trajajoča bolezen. Po ločitvi lahko vsak del stopi v nov zakon. Sodišče razsodi, kdo vzame otroke ločenega para. — Tako se liberalci pripravljajo, da nastopijo za razkristjanjenje ljudstva. Iste zakone, ki so Francijo privedli v sedanji grozni nramni propad, hočejo uvesti tudi pri nas. Treba je, da se proti tem nakanam dvigne vsakdo, ki vidi še v pošten, nerazdružni, zakramentalni zakonski zvezi podlago naše družbe!

Ogrski ministrski predsednik Fejervari je naznanil načrt, po katerem name-rava vladati in rešiti Ogrsko iz sedanjih zmed. Varoval bo skupnost vojaštva ter zagovarjal stališče do ima le vladar sam določevati poveljni jezik. Uvedel bo splošno, tajno in neposredno volilno pravico, a skrbel bo, da se varujejo državne in narodne koristi. To je zelo nevarna pripomba, kajti skoro gotovo je, da bo skrbel le za narodne koristi Madžarov, druge narodnosti pa bo zatiral, kakor vse vlade dosedaj. Nadalje se je izrekel za dveletno vojaško službo. Da bi se že zdaj postavile carinske meje med Avstrijo in Ogrsko, to mu sedaj še ne sodi, pač pa bo delalo njegovo ministrstvo na to, da se Ogrska utrdi gospodarsko in se še komaj l. 1918 loči od Avstrije. Da se ne bo treba ogrskim ljudem izseljevati, dala se jim bodo državna posestva v najem, ali se jim tudi prodala. Ljudske šole bodo vsem pristopne in brezplačne. Glede davkov se bo uvedlo napredujoče obdačevanje in se uredili užitinski davki. Če bo večina zavrgla v državnem zboru ta program, potem Fejervari razpusti sedanji državni zbor in razpiše nove volitve.

Povratek avstrijskih vojnih izvedencev z mandžurijskega bojišča. Na Dunaj sta se povrnila avstrijska častnika podpolkovnik pl. Csicerics in stotnik grof Szepteycki, ki sta se kot avstrijska vojna atašeja (izvedenca) udeležila vojske v Mandžuriji pri ruski armadi. Csicerics naglašja, da so bili Rusi jako prijazni in gostoljubni. Izvedenca sta bila ves čas vojske v Kuropatkinovem glavnem stanu. Smela sta si ogledati po kon-

kamen in ga vrgel z vso silo v okno, da je razbil obe šipi.

Mojster in pomočniki so stopili na ulico, priletele so ženske in začelo se je kričanje. Pomočniki so ga prijeli in začeli pretepavati, par otrok je zalučalo kamene vanj, mojster pa je kričal: „Po žandarje, po žandarje!“

Ženske so regljale, moški so nekaj kleli, otroci so prestrašeno ogledovali razbito okno, raztrganega tujca in se ozirali, odkod bo prišel žandar. Tujec pa je stal mirno sredi te gruč in gledal začudeno okrog sebe, kakor da bi ne vedel česar hočejo od njega. Časih pa časih ga je zagnal kašelj in moral si je z roko zatisniti usta.

Ko je došel žandar in ga trdo strese za ramo, tedaj je še le malo rudečice švignilo tujcu v razorana lica. Zdelo se je, da se je zavedel svojega dejanja. Potegnil je klobuk globoko na čelo, gledal srpo v tla in voljno stopal v ono smer, kamor ga je rinil in suval žandar s puškinim kopitom.

Ječar Vrbanek se je svojega novega gosta nekoliko bal. Kako tudi ne. Občinska ječa je bila namenjena samo kakemu beraču ali pa domačim paglavcem, če so se v pijanosti stepili, sedaj pa so pripeljali takega razbojnika, ki hoče pri belem dnevu pobiti skozi okno ljudi.

Toda novi gost je bil skrajno miren.

Sedel je ves čas mirno na pričini, gledal topo skozi omrežena okna v oblake in včasih močno pokašljeval. Tudi ubogal je rad ječarja, govoriti pa ni hotel ničesar.

V nekaterih dneh se mu je stanje še poslabšalo. Kašljal je bolj pogostoma, časih se mu je vtila kri in sedeti ni mogel več...

Nekega dne je rekel ječarju: „S staro Trohovko bi rad govoril, z ono, ki živi v trški sirotišnici...“

„Tako, tak... kaj jo li poznate? Kaj bi ji radi...?“

„O, nič posebnega... z njenim sinom Tonetom sva nekoč delala skupaj...“

„S Tonetom, hm, tako, tako... torej ga poznate... kje pa je sedaj, kje?“

Jetnik ni mogel ali ni hotel odgovoriti ničesar. Kmalu nato ga je zopet mučil kašelj in vtilo se mu je zopet nekoliko krvi.

Popoldne je prišla stara Trohovka. Jetnika ni mogla ugledati v temnem kotu, zato je začela izpraševati: „Kje pa ste, kje ste?“

„Tukaj“, je dejal tujec — Tone Troha in se začel tresti po vsem životu, ko je ugledal pred seboj staro, častljivo podobo svoje matere.

„Kaj pa veste od mojega Toneta“, je vprašala nadalje starka kar v eni sapi.

Glas matere, njena upognjena postava, beli lasje, ki so se svetili v svetlobi, ki je

padala skozi zamreženo okno ravno na njeno glavo, vse to je čudovito vplivalo nanj in telo mu je pričelo drgetati. Najrajši bi bil skočil tja, padel na obraz pred njene noge in jo prosil odpuščanja... A takoj se je premislil, da bi bil to udarec za starko, ki živi gotovo v zavesti, da se njenemu Tonetu kje daleč prav dobro godi.

Umiril se je nekoliko.

„No, če veste kaj od Toneta... O sv. Mihaelu je 30 let, kar je šel od doma. Spočetka je nekaj pisal, pozneje ne več. Ko bi vsaj vedela, kako mu gre, potem bi lažje zatisnila svoje oči k večnemu spanju!“

Tonetu Trohi se je zdelo, da ga nekdo davi in niti kašljati ni mogel več.

Poznala ga ni mati več. To mu je delo prav dobro. In molčal je še vedno.

Tedaj pa ga je sunil ječar Vrbanek z roko: „Hej, človek, če kaj veste o Tonetu Trohi, potem govorite o tem, to je njegova mati!“

„O da, vem, temu gre prav dobro.“

Glas jetnikov je bil hripav. Trohovka je sklenila roki skupaj in dejala z vzdihom: „O stotisočkrat bodi Bog zahvaljen! Samo, da mu gre dobro, pa lahko umrjem. Pa kje je? Zakaj pa je tako dolgo ostal v tujini? O ti ljubi Bog!“

Stara ženica je bila takoj nekoliko raz-

čani vojski tudi Vladivostok. Izborno imajo Rusi urejeno zdravstveno službo in se je temu zahvaliti, da niso vzbruhnile med vojsko nalezljive bolezni. Podpolkovnik pl. Csicseries je zadovoljen s tem, kar je videl na bojišču.

Turški sultan dobiva pogum, odkar se godijo v notranji Rusiji neprestano upori in odkar ima Avstrija dela čez glavo, da pomiri uporne Madžare. Avstrija in Rusija sta hoteli prevzeti nadzorstvo in odrajanje davkov v Makedoniji ter tudi že poslali tje svoje uradnike. Toda Turki so se vedeli vsakokrat izmuzniti, da ni prišlo do nadzorovanja. Ruski in avstrijski uradniki so se vsled tega hoteli sedaj pritožiti naravnost pri sultanu, toda sultan jih ni hotel sprejeti. Velike države bodo poslale svoje brodoge v turške vode, da sultana poučijo, kaj se spodobi. Če to ne bo pomagalo, ni izključeno, da bi Avstrija ne dobila naloge, z orožjem pridobiti nadzorovalnim uradnikom pravice v Makedoniji.

Dopisi.

Slov. Bistrica. (Stariši pozor!) Komaj je prišel okrajni šolski svet v nemške roke, že se je pričel lov na otroke za nemško šolo. Ni dvoma, da hoče novi okrajni šolski svet delovati na to, da se sedajna naša šola popolnoma ponemči, ker nima upanja, da bi se dobilo dosti otrok za novo šulferajnsko šolo. Da pa bi ta svoj namen lažje dosegel, potrebuje podpisov od starišev, ki imajo pred vsem odločevati, v katerem jeziku se naj otrok vzgojuje. In taki podpisi se iščejo. Najbolj se pri tem delu trudita učitelj Kolletnig in Versolati! Saj je že itak preveč nemškutarenja na naši šoli, sedaj pa hočejo še ono betvico slovenščine, ki so jo slišali otroci še vsaj v prvem razredu, siloma odpraviti. Stariši, bodite pozorni in ne podpisite ničesar! Ko bi pa okrajni šolski svet hotel na lastno roko uvesti samonemški pouk, se jim bo treba pošteno po robu postaviti. Mi potrebujemo za otroke učilnico, pa ne poneumnevalnico, in iz naših otrok naj se vzgojijo dobri gospodarji, pa ne nemškutarji! Saj ni mogoče, da bi ljudskošolski pouk obrodil dober sad, ako nima šola družega namena, kakor mučiti deco leta in leta z nemščino. Proč z nepotrebno nemškutarijo iz ljudske šole, namesto nemškutarije pa se naj uvede temeljit pouk v gospodarskih stvareh — toda v maternem jeziku, in imeli bomo čisto druge gospodarje — in boljše ljudstvo. Sicer še bomo v bodoče glede naše šole imeli priliko več spregovoriti.

Iz Ljutomera. (Šolske zadeve). Počitnice so pri koncu, novo šolsko leto se začne; Bog daj, da bi bilo srečno za učiteljstvo, šolske otroke in starše! V preteklem šolskem letu je obiskovalo Franc-Jožefovo šolo 329 dečkov in 331 deklic, skupaj 660 otrok. Lepo število! Za šolske potrebščine ubožnih šolskih otrok je „Podporno društvo“ izdalo v

burjena in stavila je naenkrat kakih dvajset vprašanj.

Jetnik je samo malo časa pomišljal. Kaj mu je to, če se malo zlaže. Kolikokrat se je lagal še v bolj umazane namene. In sedaj tudi ni mogel drugače. Ali naj bi bil rekel: Glej mu, mati, tukaj sem! Tak-le sem prišel domov po tridesetih letih.

In začel je praviti, da pozna Troho. S Tonetom sta delala pred leti skupaj. In sedaj ima Tone — tako je pravil — svojo delavnico, prav zelo veliko in mnogo pomočnikov, denarja zasluži obilo. On bi že še prišel domov pogledat, pa ne more, kje tudi, saj nima nič časa. Prav dobro mu gre.

In ko je starka to slišala, so se ji svetile stare oči veselja. V enomer je sklepala uvele roke in tarnala: „O hvala, hvala, dobri Bog, da sem še to čakala. Sedaj lahko umrjem. Rada bi ga sicer še enkrat videla, toda to bi mu gotovo škodilo na ugledu. Kaj bi rekli

minulem šolskem letu 640 K. Prosimo sedaj ob začetku šolskega leta vse cenjene društvenike in naše rojake, da pomagajo „Podpornemu društvu“ s svojimi letnimi doneski, ki jih prejema blagajnik g. ravnatelj Robič. V preteklem šolskem letu se je tudi v zvezi s Franc-Jožefovo deško šolo na novo otvoril „Obrtni nadaljevalni tečaj“ za obrtniške učence v Ljutomeru in okolici. Obiskovalo ga je ob nedeljah in praznikih popoldne 63 učencev. Da je sploh mogoče bilo, to za naš obrtniški naraščaj prepotrebno nadaljevalno šolo ustanoviti, imamo zahvaliti naš slavnemu okrajni zastop in pa naše obrtniške zadrage; prvi je dovolil podporo 300 K, zadrage pa so prispevale 120 K. Tako je Franc-Jožefova šola v preteklem šolskem letu storila zopet važen korak naprej. Želimo ji tudi v novem šolskem letu mnogo ugodnih uspehov v vzgojnem in učnem oziru!

Laško. (Nemčurji vzdihujejo — Slovenci se dvigujejo.) „Kje so časi, ko je vladal v našem trgu lep mir! Slovenci so bili tako mirni, da jih ni bilo nikjer slišati; vsi so govorili nemško — pa tako lepo so nas ubogali! Mislili smo že, da jih imamo popolnoma v žepu. Zdaj pa vstaja Slovenec za Slovincem in kar je najhujše, noben noče več znati nemško — vsi so ultra (odločni) Slovenci. Kaj bo, kaj bo!?“ Tako tožijo in tarnajo stare nemčurske glave našega trga, pa nočejo vedeti, da so tem razmeram sami krivi. Dolgo časa so nas za nos vodili, dolgo se nam delali prijatelje, slednjič pa smo te „prijatelje“ le spoznali. Res je, svoječasno smo bili Laščani složni; to je bilo v tistih časih, ko smo imeli še skupno ljudsko šolo, shajali se k skupnim zabavam in peli skupno slovenske pesmi. Toda kmalu je bila nemčurkim napuhnežem naša družba premalo nemška, to je, ponemčevanje njim je šlo prepočasi od rok. Ustanovili so zato posebno nemško šolo in bili še toliko drzni, da so k ustanovitvi te ponemčevalnice povabili Slovence — k pogrebu slovenske narodnosti! ... Nadalje so ustanovili podružnico ponemčevalne družbe „Südmark“, preustrojili požarno brambo v družbo hajlovcev, kjer se goji le nemški duh, slovenskega pa prezira, — ter slednjič ob vsaki priliki z oboroženo silo zatirali Slovenstvo (glej zadnje birmske dogodke!). Z vsemi temi sredstvi pa nas niso zatrli, pač pa zadeli na odpor in povzročili, da naše narodno navdušenje od dne do dne raste, narašča v mogočen plamen, ki bo nemčursko družbo v kratkem spravil ob vso veljavo. In zdaj jih je tega plamena strah! Sami so ga zanetili — zvrčajo pa krivdo na nas! To spominja popolnoma na basen o volku in ovci ...

Vendar, naj kričijo, vse njihovo lažljivo zavijanje njim ne pomaga nič, kajti hudobija se sama kaznuje — tako bodo tudi naši nemčurji padli sami v jamo, katero so skupali za nas. Nemška šola, Südmarka, fajerber nas ne bodo uničili, pač pa dovedli do boljše narodne odločnosti in do odločnega izvrševanja gesla:

njegovi prijatelji, ko bi izvedeli, da je njegova mati v ubožnici.“

Jetnik se je začel premetavati po svojem ležišču.

„Če boste še kedaj prišli z njim skupaj, dajte ga pozdraviti, mojega Toneta“, je dejala starka in si brisala s predpasnikom oči.

Jetnik je slišal korake, potem običajno zaloputniti vrata, rožljanje s ključavnico in potem zopet vse tiho ...

Napel je vse svoje moči in se privlekel do vrat, stegnil roke kvišku, kakor bi hotel nekaj objeti, a zagnal je zopet velik kašelj in vlila se mu je kri. Padel je v nezavest.

Čez nekoliko ur se je komaj zopet zavlekel nazaj v kot.

Kake štiri dneve pozneje so nesli jetnika na pokopališče. Trohovka je videla iz ubožnice pogreb, pa je rekla: „No, mojega Toneta pa res ne bo mogel več pozdraviti, naj bo že kakor hoče, samo, da se mu dobro godi ...“

„Svoji k svojim!“ In kadar bode slednji od nas natančno narodne dolžnosti izpolnjeval, zmanjkalo bo nemčurkim napuhnjencem sape — nemčurški Laški trg bo postal slovenski! Okoličan.

Iz Braslovč. Znano je dovolj, da je na marsikateri šoli eden izmed glavnih vzrokov slabega šolskega obiskovanja, zlasti po zimi, prevelika oddaljenost posameznih hiš od šole, tako da otroci ne morejo opoldne domov, kjer bi se okrepčali s toplo hrano in pridobili novih moči za naporno duševno in telesno delo. Ako pa ostane otrok v šoli, nima mnogokrat nič drugega kot košček črnega kruha za borno kosilce, marsikateri še tega ne premore. Ko pride naposled ves zmučen in slab iz šole domov, naje se pogosto prestane jedi in vsled take neprimerne hrane zbolijo in izostane iz šole mnogo otrok. Pa tudi na duševni razvoj vpliva taka neredna hranitev pogubonosno.

Da se temu okoli pride in da dobe revni in tisti otroci, ki so bolj oddaljeni, opoldne skledico tople juhe, ustanovila se je že pred nekaj leti šolarska kuhinja, ki je tudi pretečeno zimo prav uspešno delovala. Učiteljstvo se je večkrat posvetovalo, kako dobiti primerna sredstva in vneti posebno priprosto ljudstvo za to velevažno napravo. Sklenilo se je, razposlati nabiralno polo za denarne doneske, priporočati otrokom v šoli, naj bi premožnejši stariši pripevali kaj v naturalijah in naposled se je priredila tudi šolska predstava, katere čisti donesek se je namenil zlasti šolarske kuhinji.

Z zadovoljstvom in veseljem se mora omeniti zdaten napredek te naprave. Ljudstvo se vedno bolj zanima za šolarsko kuhinjo; spoznavši nje praktično vrednost rado prispeva v ta namen.

Naše težnje je pretečenega leta podpiral prav posebno tudi slavnj krajni šolski svet, ki je naklonil vse šolske globe šolarske kuhinji, preskrbel za njo najpotrebnejšo opravo, prepustil kurivo in povsod priporočal to napravo. Naj bode na tem mestu izrečena vsem vrlim dobrotnikom te naprave najpristrčnejša zahvala z željo, da bi tudi v prihodnje ostali zvesti podporniki in prijatelji šolske mladine.

Kar je delovanje šolarske kuhinje v pretečenem letu posebno olajšalo, je okolščina, da smo dobili v novem šolskem poslopju lepo prostorno sobo, kjer se kuha in hrana deli in se nam ni treba več potikati po tujih hišah in krémah.

Kolike vrednosti je dobro urejena šolarska kuhinja, pokazalo se je zlasti lani, ko je bila zima uprav sibirskega značaja, pa vendar so otroci še dovolj redno prihajali v šolo, ker so vsak dan dobili opoldne dovolj tople in tečne hrane.

Kosilo so dobivali vsi revni in pa tisti otroci, katerih stariši so kaj prispevali bodisi v denarjih ali naturalijah; poseben ozir se je jemal na oddaljene — so li bili revni ali ne.

Pričelo se je s kuhinjo decembra 1904 in končalo koncem marca 1905, delovala je torej 4 mesece in se je v tem času razdelilo 9897 porcij. Kuhala je šolska sluginja in so bila jedila prav okusno prirejena.

Tudi letos je učiteljstvo sklenilo otvoriti šolarsko kuhinjo in ker je starka zima uže zopet prikašljala in nam trka na okna, treba bo poprej pričeti s kuho, ko druga leta. Radi tega se učiteljstvo zopet obrača do vseh milosrčnih ljudi in prijateljev mladine s prošnjo, da blagovolijo tudi to leto z darežljivo roko podpirati in omogočiti to prekoristno napravo. Prispevki naj se kakor po navadi izročijo šolskemu vodstvu.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Osebna vest. Naš rojak, gosp. Anton Trstenjak, ki je zastopal „Slovensko Matico“ pri slavnostni otvoritvi srbskega vseučilišča, je dobil red sv. Save III. razreda.

Iz šole. Gospodična Irena Slemenšek, zač. učiteljica na Zdolah pri Vidmu, je pre-

meščena k Sv. Trojici v Slov. goricah. — G. Oskar Mol, učitelj na okoliški šoli v Laškem, je prestavljen v Trbovlje za stalnega učitelja.

Kat. polit. društvo „Sava“, zboruje dne 5. t. m. na Vidmu v kolodvorki restavraciji s sledečim vzporedom: 1. Volitev novega odbora, 2. Govor o političnem položaju govori g. dr. Korošec, 3. Govor o volitvah govori g. A. Berk, 4. Govor o trtnarstvu in umnem kletarstvu govori g. M. Cerjak, 5. Prosti nasveti.

Odlikovanje. Štajerski namestnik je podelil g. Antonu Kocuvan, župniku v Lembahu pri Mariboru, častno kolajno za 40 letno zvesto službovanje.

S pošte. Poštni oficijal g. Karol Janeš v Mariboru in poštni asistent g. Alojzij Karba na Dunaju menjata svoja mesta.

Mariborske novice. V četrtek, dne 26. m. m. si je zvinil nogo v Špilsfeldu kurjač Rudorfer. Ko je hotel lokomotivo odvrtil od voza, stopil je v jamo, kjer so popravljali delavci tir in se poškodoval. — Na tukajšnjem lesnem skladišču sta se sprla in slednjič stopla delavca Lud. Kocijan in Miha Očižnik zaradi plače. Kocijan je Očižnika s ključem udaril po glavi, da se je ta ves krvav zgrudil na tla. Čez nekaj časa je pa vstal, šel k Dravi izpirat rano ter se na to podal domu v Radvanje. Toda kmalu se je onesvestil. Pripeljali so ga v bolnišnico, kjer je 25. m. m. umrl. — Mariborske porotno sodišče se začne dne 27. novembra.

Mariborski porotniki. Glavni porotniki: Primož Balon, hišni posestnik, Viljem Berner, pek, Štefan Gruber, ravnatelj banke, Miha Hruza, agent, Karol Kocijančič, kamnoseški mojster, Janez Krek, sprevednik v p., in August Krois, hišni posestnik, vsi v Mariboru; Janez Črnec, posestnik v Ledineku; Martin Tomažič, posestnik v Drvanji; Alojzij Dobaj, veleposestnik v Grušovi; Jurij Gaube, posestnik v Jurjevskem bregu; Vincenc Verlič, veleposestnik v Ruperčah; Jožef Standeger, gostilničar v Ploderšnici; Mihael Paulič, posestnik v Krecenpahu; Peter Zupančič, posestnik v Loki; Franc Auc, občinski predstojnik v Pohorju; Janez Witzman, gostilničar v Grejtu; Janez Čakš, pek v Slov. Bistrici; Jožef Bauman st., gostilničar v Peklu; Ljudevit Kresnik, posestnik v Črešnovcu; Pavel Zafošnik, posestnik v Spodnji Novivasi; Viljem Blanke, posestnik tiskarne, dr. Tomaž Horvat, odvetnik, Ignac Leskošek, vinogradnik, Franc Makeš, trgovec z železnino, Janez Perko, agent, Adalbert Ružička, trgovec, Ignac Rozman, hišni posestnik, Adolf Selinscheg, trgovec, in Sebastijan Šeibel, inženir, vsi v Ptuj; Franc Babošek, občinski predstojnik v Stukah; Tomaž Marković, posestnik v Gornjem Bregu; Jožef Mursa, posestnik v Krapju; Franc Germut, hišni posestnik v Marnbergu; Tomaž Hölbl, občinski predstojnik pri Sv. Primožu. Nadomestni porotniki: Alojzij Mayr, hišni posestnik, Emanuel Mayr, vinotržec, Janez Širk, trgovec, Janez Škoflek, blagajnik hranilnice, Feliks Schmidl, gostilničar, Kristijan Troger, trgovec, Janez Černe, mesar, Janez Verhovnik, gostilničar, Karol Wolf, družerist, vsi v Mariboru.

V Framu je pri občinskih volitvah dne 31. okt. zmagala slovenska stranka. Slovenci imajo 10 občinskih zastopnikov, nasprotniki samo 2. Slava zavednim volilcem!

Političnega shoda v Hočah dne 5. novembra ne bo, ker so govorniki zadržani. Toda shod se bo kmalu vršil.

Lehen. Lehenski prijatelji pokojnega učitelja Fran Breznika so njegovi obitelji za dan Vsehsvetnikov vposlali lep nagrobni venec.

Pri Sv. Križu nad Mariborom je umrl dne 27. m. m. najstarejši kmet cele fare Matija Hauptman p. d. Smolnik. V nedeljo, dne 20. okt. je bil njegov pogreb, katerega se je udeležilo mnogo ljudstva. Pri njegovem grobu žaluje sedem sinov, od katerih je eden profesor, dva sta učitelja in štirje so posestniki v domači fari. Vrli starček naj v miru počiva!

V Štatenbergu, župnije makolske, je umrl tamošnji župan, občespoštovani veleposestnik Anton Horvat. N. v m. p.!

Ptujske novice. Umrl je dne 20. m. m. špediter Šegula in dne 22. m. m. gospa Valpurga Veis, nekdanja gostilničarka pri „Judennacni.“ — Vsled nizke Drave se je prikazala pod vojaškim vežbališčem sipina, ki gre skoro čez celo strugo. Splavarji so primorani razdreti svoje splave, če hočejo mimo.

Štajerčev prištaš — samomorilec. Pri Veliki Nedelji se je obesil „Štajerčev“ prištaš Ferdinand Goričan. V četrtek je napovedal konkurz in drugi dan, v petek, dne 20. t. m. se je pa obesil.

Na grobih. Ob priliki dneva „vernih duš“ hlini se zopet nemškutarski „Štajerc“, zavija hinavsko oči proti nebu ter vabi na grobe vse tiste, ki trosijo sovraštvo in obrekovanje med ljudi in med narode. „Nemec in Slovenec“ — vpraša „Štajerc“, — ali je med njima le kaki razloček tukaj? Čemu preganjaš torej, vpraša dalje hinavski „Štajerc“ ti svojega bližnjega radi tega, ker drugi jezik govori, čemu se sovražita, ko pa bodeta znabiti na skorem molčala za vselej oba!? Dobro si povedal „Štajerc“, toda mi vprašamo vendar tudi tebe, nemškutarska pokveka, zakaj napadaš in preganjaš pa ti vedno le Slovence in nikdar Nemce, ako ni nobene razlike med Nemci in Slovenci? Zakaj pa se braniš slovenskih sodnikov, slovenskih odvetnikov, slovenskih duhovnikov, slovenskih učiteljev, slovenskih trgovcev, itd., ako ni med Nemci in Slovenci nobene razlike? Ker na to molčiš, ti bodemo mi povedali. Zato, ker si ti „Štajerc“ največji sovražnik Slovencev, zato ker si ti tisti nesramni nemškutarski hinavec, ki v svojem lističu označuješ medsebojno ljubezen med Nemci in Slovenci, v resnici pa bi rad vse Slovence v žlici vode potopil. Tako je in nič drugači.

Čudno, čudno! Nemškutarskemu ptujskemu buteljnu „Štajercu“ se čudno zdi, da slovenski trgovec g. Tombah ponuja svoja vina v nemškem listu, češ, kako vendar mora tako velik sovražnik Nemcev ponujati svoje blago Nemcem! Da pa ptujski nemški in nemškutarski trgovci, ki so največji sovražniki Slovencev, ki se celo slovenskih napisov na svojih trgovinah branijo, da pa ti ljudje ponujajo svoje blago v slovenskih listih Slovincem, to se nemškutarski ptujski pokveki prav nič čudno ne zdi! Ali ni čuda, da največji ptujski Nemci, kakor so Ornig, Kaiser, Slavič, Schwab, Strašil, Mauretter, Selinsšek itd. ponujajo v „Štajercu“ svoje blago v slovenskem jeziku? Ali ni čudno, da tem ljudem tako diši slovenski denar, dočim jim slovenski jezik tako močno smrdi!

„Štajerčeva“ nemškutarija. Ptujski „Štajerc“ hoče na vsak način naše kmete prisiliti, da se nemški učijo. Po mnenju nemškutarskega „Štajerca“ je znanje nemškega jezika edino sredstvo, ki še more našega kmeta rešiti gospodarskega pogina. Našemu kmetu treba bode samo nemški znati in pečeni kapuni bodo mu kar v usta leteli. In vendar so nemški kmetje ravno taki, če ne večji reveži, kakor slovenski! Dokazano je, da pride med nemškimi kmeti primeroma veliko več posestev na boben, kakor med slovenskimi. Torej znanje nemškega jezika tem kmetom nič ne pomaga. Po našem mnenju je edino sredstvo, ki more našega kmeta rešiti, pridno in razumno gospodarstvo, ne pa nemškutarjenje.

Ptujski lažnjivi kljukec po domače „Štajerc“ moral je v svojem zadnjem lističu zopet priobčiti dva popravka dveh odličnih Slovencev, katera je nesramno obrekoval. „Štajerc“ moral je tukaj sam priznati, da ni res, kar je o dotičnih dveh gospodih pisal. To pa seveda nesramnega lažnjivega kljukca ne bode motilo, da bode v prihodnjem listu zopet trdil, da je to res, kar zadnjič ni bilo res! Fej ti bodi, lažnjiva nemškutarska pokveka!

„Blagovestnik“, nov volk! „Štajercu“ na pomoč prihaja iz Ljubljane list „Blagovestnik“. V 7. številki na 52. strani trdi, da so: Poboljšanje, molitve, dobra dela in odveza

duhovnikova „flajštri“, ki ne pomagajo človeku nič in ga le goljufajo. Pravi, da je dosti „verovati samo v Kristusa.“ Vse drugo prepoveduje v 3. številki na 19. strani z besedami: „Ti ne smeš za zdaj nič drugega delati, kakor verovati.“ Vsak količkej izučen učenec v ljudski šoli bo „Blagovestniku“ odgovoril: Ker moram verovati samo v Kristusa, ravno zato se moram poboljšati, moram moliti, moram dobra dela opravljati in k spovedi hoditi. Vse to je Kristus zapovedal. „Blagovestnik“ je nov volk na Slovenskem. Varujte se ga!

Umrl je dne 18. oktobra slovenski rojak, veleč. g. Janez Kocmut, prisednik duhovnega stola in župnik v Prozoru senjske škofije, rojen v Trnovcu župnije Sv. Bolfenka pri Bišu. Previden s sv. zakramenti za umirajoče je celi čas svojo bolezen (vodenico) z vzorno potrpežljivostjo prenašal. Bil je goreč duhoven, zelo zavzet za slavo Božjo in spas svojih ovčic. Sedel je in lepo ukrasil novo župno cerkev, in bil tam župnik celih 31 let. Bil je posebno priljubljen tako pri svojih sobratih duhovnikih, kakor pri svojih faranih. N. v m. p.!

Razpisano je mesto notarja v Št. Lenartu oziroma v kakem drugem mestu. Prosnje je vposlati do 12. novembra t. l. na notarsko zbornico v Celju.

Velika Nedelja. Od zanesljive strani se nam poroča, da g. Mikl ni naročnik „Štajerca“ in da ta list v njegovo hišo nima pristopa. S tem naj bo popravljeno naše svoječasno tozadevno poročilo!

V Slovenjgradu je umrl dne 26. m. mes. trgovec Jožef Winkler.

Vičanci. Pred kratkim se je poročil vrli posestnik Alojzij Rep iz Vičanca s Trezo Štuhc, hčerko posestnika iz Žvaba.

V Logaroveh pri Križevcih je umrla dne 18. okt. 22letna pridna deklica Jožefa Jureš po desettedenski mučni bolezni. Vrli deklici sveti večna luč!

Sneg. Dne 25. m. m. po noči je zapadel po Spod. Štajerskem sneg. Tako zgodaj ga že dolgo let ni bilo. Kmetu naredi, posebno če ne bo več zginil, velikansko škodo. Repa, korenje, zelje je še zunaj na polju! Posebno pa skrbi kmeta strelja! Listja še ni bilo na tleh in že je zapadel sneg! Kaj bo, če ne bo več lepo? se skrbno vprašuje ubogi kmet. Iz celega Sp. Štajerskega prihajajo nam žalostna, iz nekaterih okrajev celo obupna poročila. Sledeče prinašamo nam došla poročila: Od Ljutomera: Pri nas je našel sneg na njivah brez malega vso repo, veliko krompirja, a tudi hajdina še ni pospravljena. — Ribnica na Pohorju: Snega imamo pri nas zelo veliko. Skoraj vsem je zasnežilo krompir, repo, salato in druge jesenske pridelke. — Dobrna pri Celju: Tukaj imamo pol metra visok sneg, ki je naredil velikansko škodo po gozdih in sadonosnikih. Ljudje še imajo večino svojih poljskih pridelkov pospravljati.

Vlada, naša mačeha. Gospod deželni poslanec dr. Ivan Dečko je interpeliral v seji deželnega zbora dne 23. vinotoka zaradi predora v Lavi in zaradi prehoda čez savinsko železnico med Vojnikom in Celjem. V prvi zadevi je g. poslanec že v prejšnjem zasedanju zahteval, da se naredi večji predor, skozi katerega more voda odtekat. Sedajni predor je premajhen, voda ne more skozi njega zadosti hitro odtekat, vsled česar se začne pred njim jéziti in preplavi Lavo in njeno okolico. Čeravno je že železniško ministrstvo naročilo, da se ta napaka odpravi in so se že vršili tozadevni komisijski ogledi, se vendar ni nič ukrenilo. Dotični akti ležijo gotovo kje pri kakšnem uradu ravnateljstva državnih železnic. V drugi zadevi, zaradi prehoda je g. poslanec orisal v svoji interpelaciji, kaka zapreka je prometu na cesti iz Konjice, Vitanja, Dramelj v Celje. Pri tem prehodu morajo ljudje in vozovi pogosto čakati več kakor četrte ure predno se zavora odpre. To čakanje postane lahko za ljudi in živali pri slabem vremenu ali hudi zimi osodopolno. Naj se zavora zapre neposredno pred vlakom in naj takoj odpre, ko odide vlak. Zato naj skrbi železnično ravna-

teljstvo. Čeravno se je v tem oziru že prosilo, vendar so dobili dotični neprijazen odgovor in ostalo je vse pri starem. To je nezaslišano ravnanje z davkoplačevalci v naši ustavni Avstriji, katere vlada vedno naglašja, da je enakopravna. Ko bi Nemci kaj takega zahtevali, takoj bi se jim ugodilo, seveda za Slovence se naša vlada jako malo briga. Oba slučaja javno kažeta veliko skrb naše vlade do slovenskih pokrajin.

Celjske novice. Knjigoveški pomočnik Jos. Kompan iz Celja, je bil zaprt v Kar-lavi pri Gradcu. Dne 23. m. m. se je stpel z kaznjencem Nemečka, katerega je hotel po-bitu s stolom. Ta pa mu je zagnal nož v tre-buh. Kompana so težko ranjenega prepeljali v bolnišnico. — Učenec pri kleparju Korberju je hotel zabraniti, da se ni prevrgel kotel z vrolo smolo. Pri tem je segel v vročo smolo, ter se tako grozno opeknel na roki, da se mu je koža kar v koscih belila z roke. — Na shodu celjskih socialdemokratov je govoril v imenu slovenskih delavcev tudi ključavničarski mojster g. Rebeč, ter se izrekel za splošno in enako volivno pravico.

Vinski semenj v Krškem. Ta semenj so počastili letos s svojo navzočnostjo tudi štajerski deželni poslanci dr. Jurtela, dr. Dečko, Vošnjak, Kočevar, Roš in Roškarc z namenom, da prouče priredbo takih semnjev.

Med Zidanimmostom in Zagrebom bosta začela voziti maja 1906 dva nova osebna vlaka, ki bosta imela zvezo z vsakim osebnim vlakom.

Kako gospodari nemški brežiški okrajni zastop? Leta 1902 je sklenilo pet občin brežiškega okraja, ki tvorijo en zdravstveni okoliš, nastaviti gosp. dr. Strašeka za okrajnega zdravnika. To je takratni slovenski okrajni zastop potrdil ter je določil, da dobi 1500 K letne plače. Ko so dobili Nemci okrajni zastop v svoje roke, so takoj črtali dotično plačo, češ, da takratna seja okrajnega zastopa ni bila sklepna, ker ni bilo njih zraven. Občine so se nato pritožile na namestništvo, ki je odločilo, da je bila seja sklepna. Nemški okrajni zastop je torej dobil dolg nos! G. dr. Strašek pa je tožil pri sodnijski okrajni zastop, da mu izplača njegov upravičeni zaslužek. Dne 20. t. m. se je vršila v Celju obravnava, katero je okrajni zastop izgubil. Plaćati mora zdravniku določeno plačo in pa stroške. Okrajni zastop pa se je še pritožil na višjo sodnijo, kar bo zopet mnogo stalo. Vse te stroške pa mora trpeti okraj vsled gospodarstva nemškega zastopa.

Novo slovensko bralno društvo se je osnovalo minolo nedeljo dne 29. m. m. v Dobovi pri Brežicah. Nova tovarišica na polju dela za narodno izobrazbo in organizacijo naj živi!

Laški trg. Načelnikom krajnega šolskega sveta laške okoliške šole je imenovan gospod Edvard Kuček.

Kozjanske novice. Nikdo se ni nadjal, da nas bo sneg v sedanjem času v tako obilni meri pozdravil. Mislili smo, da samo za „mušter“ ga bodo nam nekaj poslali; a varali smo se! Že dne 23. vinotoka po noči, po dnevu ga je menda še bilo sram, je samo po-belil in pokazal, da bo tudi letos bel, a drugo jutro je že zginil. A 24. vinotoka je jel zopet padati in je padal tako dolgo, da je zapadel blizo metra visok. Ker se ni z drevja obletelo listje, ga je strašno polomil, da ga je žalostno pogledati. Ni ga menda drevesa v kozjanskem okraju, posebno sadnega, da bi ne bilo več ali manj poškodovano. Zlomljeno vejovje je kar viselo z dreves, tuintam je kar cela drevesa s koreninami vred podrl. Pešpoti in ceste so bile preprežene z zlomljenimi vejami. Vse steze so bile v samih slavolokih od snega napravljeneh. Mnogo, mnogo škode je zopet napravil ta nesrečni nepričakovani sneg. Kar je bilo onemu groznemu viharju dne 3. malega srpana ostalo, je pa zdaj sneg še hujsje uničil. Otepal se je sneg raz sadna drevesa, pa vse ni nič pomagalo; kar se je po dnevu obvarovalo, to se je pod težo snega po noči polomilo.

Žalostno je gledati naše sadonosnike in gozde, ker vse križem zlomljena drevesa in vejovje leži po njih. Zopet hud udarec za ubogega kmeta — trpina. Ako ne dobi pomoči od vlade in pri odpisovanju davkov, mora popolnoma propasti. Tako velikega snega ob tem času ne pomnijo najstarejši ljudje. Pokopal je mnogo zelja, repe, koreja in še tudi ajde. Listje pa itak še ni bilo na tleh. — Mohorske knjige že nekateri prav težko pričakujejo. Bodo že prišle prej ali slej, samo s potrpljenjem se še nekoliko namažimo! — Letošnji most je prav dober. — Kaj pa delajo naši diletantje v sedanjem času, da jih ni nič na svetlo. Morebiti „študirajo“ prav zanimivo igro „Ne vdajmo se!“ Da bi jo le! Radi bi jih že zopet videli na našem odru. Pregovor pravi, da obljuba dolg dela. Spomnite se ga in v kratkem na veselo svidenje. — Kozjanski novičar.

Iz Loke. Zadnji „Slov. Gospodar“ prinaša iz Loke movico o strašnem umoru. Tukaj v Loki pri Zidanemmostu ne vemo nič o tem hudodelstvu. Mora biti katera druga Loka (blizu Trbovelj? ali pri Žusnu?)

Ponarejene krone. Minole dni so se prikazale v prometu ponarejene krone, ki se razločujejo od pravih samo v tem, da nimajo nič napisa ob robu ali se pa isti le malo po-zna. Pozor torej pri prejemanju denarja!

Neizkušane babice. Župni uradi se pozivljejo po uradnem listu, naj naznanijo pri vsakemu slučaju neizkušano babico. Za nemško-slovensko Štajersko je v Gradcu poučni babični tečaj nemški. Prošnjice za ta tečaj morajo nemško znati govoriti in pisati. Kje je jednako-pravnost? Naj bi se z Nemci tako postopalo, gotovo bi vsi proti temu pisali in kričali. Slo-venec, ti pa molči in trpi! Najde se mnogo župnij, kjer ni niti jedne izkušane babice. Župni urad bi pa naj za vsak slučaj neizkušano babico naznanil. To je preveč zahtevano! In kaj bi bil nasledek? Pomoči pri ubogih materah no-bene! Ali je mar to namen takih ukazov? Na-pravite babični tečaj v Celju s slovenskim po-učnim jezikom za Spodnje Štajersko, in dajte potrebne štipendije! Slovenski poslanci, zavze-mite se za to stvar!

Cerkvene stvari.

Vabilo. K odborovi seji družbe duhov-nikov Lavantinske škofije dne 7. novembra (torek) ob četrt na 4. popoldne uljudno vabi preč. gg. odbornike — predstojništvo.

Mili darovi za družbo vednega češ-čenja: Leskovec 26 K, sv. Alojzij v Mariboru 19-20 K, Sv. Frančišek na Stražah 12-6 K, Veržeje 80 K, Slivnica 57 K, Sv. Anton v Slov. gor. 5-86 K, Sv. Miklavž nad Laškem 10-30 K, Sv. Peter pod Sv. gor. 10 K, Olimje 7-50 K, Braslovče 103 K, Sv. Križ pri Ljut. 30 K, Frankolovo 40-80 K, Škale 15 K.

Duhovne vesti. Prestavljena sta čč. gg. kapelana: Martin Petelinšek iz Gor-njegagrada k Sv. Magdaleni v Mariboru in Anton Penič od Sv. Magdalene v Mariboru v Gornjiograd.

Iz Kukove pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. Na rožnovensko nedeljo so nam blago-slovili č. g. župnik našo prenovljeno kapelo, v katero smo postavili lep kip lurske Marije. Blagoslovljenja se je udeležilo mnogo ljudi. Kukova še ni videla take procesije. Č. g. župnik so nam v svojem lepem nagovoru tudi povedali zgodovino te kapelice. Na tem pro-storu je bila sezidana l. 1725 cerkev na čast sv. Janezu Nep. Toda v tistih burnih časih, ko je bilo mnogo cerkev in samostanov pod-rtih, bila je tudi ta cerkev porušena. Pred do-brimi desetimi leti se je sezidala nova kapela, ki je bila sedaj prenovljena.

Sv. Andraž v Slov. gor. Dne 22. okt. je bil sprejem v Marijino družbo. Oglasilo se je lepo število novih članic, katere si hočejo prizadevati posnemati svojo nebeško varuhinjo in se k njej zatekati v vseh potrebah. Tudi fantov se je oglasilo nekoliko, toda le malo število. Ali res nimajo poguma očitno pokazati, da hočejo krščansko živeti, k čemu jim daje ravno mladeniška družba prav mnogo pripo-

močkov? Marsikateri bi že pristopil, toda boji se zbadanja gotovih tovarišev. Tu je treba pokazati korajžo, in se ne dati ostrašiti, če tudi pade kaka zasmehovalna beseda, nič ne de. Gotovo ne more biti kaj prida fant, kateri bi se rogal tovarišem, ki vstopijo pod posebno varstvo Marijino ter se hočejo odpovedati po-nočevanju in pijančevanju in živeti, kakor se spodobi za dobre krščanske mladeniče. Pogledjte med sosednje župnije, povsod jih je lepa, di-čna družba, a tu bi naj ne imeli poguma na-stopiti za dobro stvar in se pokazati, da niso samo dekleta hčerke Marijine, ampak da ho-čete tudi vi fanti, postati častilci Kraljice ne-beške!

Duhovne vaje (eksercicije) za mlade-niče se bodo letos pri Sv. Jožefu nad Celjem obhajale od 6. nov. zvečer do 10. nov. zjutraj.

Društvena poročila.

Podpornemu društvu na Franc Jo-žefovi šoli v Ljutomeru so od dne 8. fe-bruarja do dne 26. oktobra 1905 poslali pri-spevke in darila p. n. gg. in društva: dvorni svetnik dr. Ploj na Dunaju 10 K, knjigovez Huber 2 K, učiteljica Ivančič 2 K, učiteljica Razlag 2 K, učiteljica Wesner 2 K, učiteljica Gajšek 2 K, učiteljica Karba 2 K, sedlar Karba 50 v, tržanka Postružnik 2 K, tržan Bratuša 2 K, tržan Kukovec Viktor ml. 5 K, Čitalnica v Ljutomeru 10 K, učitelj Dostal 1 K, Veteransko društvo Sv. Križ 2 K, Ga-silno društvo v Lokavci 2 K, Gasilno društvo Logaroveci 2 K, Bralno društvo Cezanjevci 2 K, Šolarski koncerti 132 K, kaplan Kociper 2 K, kaplan Škanlec 4-40 K, kaplan Ciuha 2 K, župnik in duh. svet. Karba 2 K, dekan in duh. svet. Jurkovič 5 K. Bog povni! — Ljutomer dne 30. okt. 1905. — Jan. Ev. Robič, blagajnik.

Dornova pri Ptuj. Slovenska troboj-nica, ki je v nedeljo, dne 22. vinotoka ponosno plapolala raz šolsko poslopje, je naznanjala, da se ima vršiti nekaj izvanrednega, nenavad-nega. In je se vršilo! Otvorilo se je namreč „kmečko bralno in gospodarsko društvo“ v Dornovi niže Ptuja. Čeravno ta shod ni imel značaja kakšne veselice, je bilo vendar to za nas nekaj izredno veselega. Mnogim so rosile solze veselja, videč to veliko navdušenje, ki ga gojijo posamezni do društva, v kojem je naša bodočnost. Tudi omenjam, da so nas narodni gospodje iz Ptuja v obilnem številu posetili. — Došle pozdravi g. nadučitelj Bož. Weinhard, nakar prevzamejo besedo g. dr. Jurtela, ter nam v glavnih potezah razložijo pomen društva in njeno nalogo. Potem nam prečitajo in razjasnijo društvena pravila, čemur sledi vpisovanje udov in volitev odbora. Za-nimivo je bilo, da je koj prvokrat pristopilo že 67 udov. V društveni odbor so izvoljeni sledeči gg.: predsednik Jakob Toplak; Anton Arnuš, Franc Čuš, Franc Herga, Franc Čeh, Jakob Sok, odborniki; Jožef Majerič, Franc Janžekovič, namestnika. Domači fantje so vmes krepko zapeli nekatere naše narodne pesmice. Čast njim tembolj, ker so se jih sami naučili. H koncu povzamejo besedo g. o. Peter Žirov-nik in se vsem zahvalijo, posebno prvoboritelju društva g. dr. Fr. Jurteli, na kar zaorijo tri-krat mogočni živio-klici. Čast za to pristoji našim č. ptujskim gospodom in našim delav-nim, požrtvovalnim možem. Prva in največja čast in usluga za društvo pa gre posebno na-šemu dičnemu deželnemu poslancu g. dr. Jurteli, kateri so imeli kaj truda in žrtve za nas, zakar jim bodi tukaj izrečena javna za-hvala. Kaj skrbi in dela za društvo so si pri-zadjali tudi č. g. o. Peter Žirovnik, za kar jim kličemo: hvala. Hvala in čast tudi g. Anton-u Arnuš, ki nam je odstopil svoje pro-store v društvene potrebe. Želimo in hočemo, da se naše mlado društvo širi, raste in pro-cvita, ter obilni sad prinaša v blagor našega kraja, posameznim v izobrazbo in napredek gospodarskega programa. V to pomozi Bog in sreča junaska.

Iz Velenja. Na letnem obnem zboru „Kmeškega bralnega društva za gornješaleško dolino“ v Šmartnu pri Saleku izvolil se je sle-

deči novi odbor: predsed. M. Goričar, kaplan; podpredsednik Jožef Jan; tajnik Pušenjak; podtajnik Jožef Meža; blagajnik Gregor Goršek; namestnik Peter Špital in knjižničar Rok Pak. Društvo bo imelo redna mesečna predavanja, svojo knjižnico in mladinski zvezi. Sedaj pa na delo!

Sloven. katol. akademično društvo „Zarja“ v Gradcu je na svojem I. rednem običnem zboru v zimskem tečaju 1905/6, dne 25. t. m. izvolilo sledeči odbor: Predsednik phil. Franc Kotnik, podpredsednik phil. Martin Malnerič, tajnik med. France Primšar, blagajnik phil. Ivo Česnik, knjižničar iur. Franc Koch.

Gospodarske stvari.

Da kokoši prav debela jajca nesó. V mnogih krajih nesejo kokoši tudi po zimi jajca debela do 85 gramov težka, katera imajo večkrat po dva rumenjaka. Da se takšna rodovitnost doseže, treba kokošim napraviti poseben pridevek k hrani. Ta pa je sledeči: Posušeni gob se raztolče v prah, enako se drobno raztolče tudi tropin od lanenega semena in zadnjič še se zdrobi v prah suhih želodov. Sedaj se vzame 3 dele prahu od gob, 2 dela od tropin in 2 dela od želodovega prahu. To vse se zmeša v testo, iz katerega se napravijo za grah debele kroglice. Teh se kokošim vsaki dan nekoliko daje, seveda le kot navrhek k drugej hrani.

Listnica uredništva. Pilštanj, Sv. Anton v Slov. gor., Sv. Jurij v Slov. gor., Sv. Tomaž pri

Ormožu, Sv. Jurij ob Ščavnici, Pacinje pri Ptuj, Sv. Trojica v Slov. gor., Makole: Za to številko prepozno, ker je bil v sredo praznik. Vse, kar ni zastarelo pride prihodnjič! Rodoljubne pozdrave!

Listnica upravnistva: Kr. šol. svet Bočna Inzerat prišel za to štev. prepozno!

Za Ciril in Metodovo družbo se je nabralo pri prijateljski večerji, vršeči se po blagoslovljenju novega križa v Slaptincih (Sv. Jurij ob Ščavnici) 9.20 K

Društvena naznanila.

Društvo „Skala“ pri Sv. Petru niže Maribora ima v nedeljo, dne 5. novembra in od zdaj vsako nedeljo poučne shode v društvenih prostorih. Udje udeležuje se mnogobrojno pa pripeljite tudi seboj sosede in znanke! — Odbor.

Društvo „Zvezda“ na Dunaju priredi v nedeljo, dne 5. novem. v dvorani „Zum Senator“, Dunaj I., Reichsratsstrasse 19, svoj drugi zabavni večer v tej sezoni. Na vzporedju je med drugimi zanimivimi točkami predavanje c. kr. stotnika Fridolina Kavčiča: „Dva Slovenca, imenitna profesorja dunajske univerze.“ Pri zabavi bo prvič sodeloval g. Jos. Bervar, učenec dunajskega konservatorija. Začetek ob 7. uri zvečer. Prijatelji društva dobrodošli!

Bralno društvo pri Sv. Juriju ob Ščavnici preklicuje za dne 5. t. m. napovedano predstavo „Rokovnjačev“ ter naznanja, da se je vsa veselica preločila na nedoločen čas, zatagadel, ker se novi oder ni mogel še dovršiti. — Odbor.

Občni zbor podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju bo v torek, dne 14. novembra t. l. v dvorani „Slovanske Besede“, Dunaj I., Fleischmarkt 16, vhod Drachengasse 3. Začetek ob 6. uri zvečer. Društvo je letos podpiralo nad 100 revnih visokošolcev. Društvena sredstva pa so zelo skromna. Zato je želeli, da kdor le količkaj more, priteče društvu na pomoč. Vsako darilo bo hvaležno sprejel društveni blagajnik g. Klement Seshun, dvorni in sodni odvetnik, Dunaj I, Singerstr. 7.

Tržne cene

v Mariboru od 21. okt. do 28. okt. 1905.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		16	80	17	60
rž		14	80	15	60
ječmen		14	80	15	60
oves		14	80	15	50
koruza		16	20	17	—
proso		16	—	17	—
ajda		14	—	15	—
seno		4	—	4	40
slama		8	30	8	60
1 kg					
fižola		—	22	—	28
grah		—	48	—	52
leča		—	40	—	76
krompir		—	—	—	7
sir		—	34	—	38
surovo maslo	1	70	1	72	
maslo	2	—	2	40	
špeh	1	44	1	52	
zelje, kislo	—	20	—	24	
repa, kisla	—	20	—	24	
1 lit.					
mleko	—	20	—	22	
ametana, sladka	—	40	—	56	
„ kislá	—	64	—	72	
100 glav					
zelje	4	—	7	—	
1 kom.					
jajce	—	—	—	8	

Loterijske številke.

Line 28. okt: 43, 25, 29, 88, 89.
Trst 28. okt: 45, 84, 43, 13, 44.

Proda se.

Hiša, enonadstropna, dobro zidana, najeminska, dve kleti in trgovino v hišo, blizu koroškega kolodvora, se po ceni proda. Vpraša se Bankalarigasse št. 4, Maribor. 609 10—8

Enonadstropna hiša, 10 let dače prosta, blizu šole in cerkve z mesarijo, da za klati 600, sto gl. plačajo stranke na leto, je za 7200 gl. na prodaj. Lahki plačilni pogoji. Naslov Nekrep Jožef, tesarski mojster Maribor, Koroško predmestje. 691 6—3

2 hiši in dva lepa stavbinska prostora nasproti okrožni sodnji (Blumengasse) se po ceni prodaj. Vpraša naj se v trgovini barv, Grajska ulica 16, v Mariboru. 704 3—2

Čudovito ceno proda svoje blago vsled preselitve trgovec z manufakturnim blagom Anton Strabeg v Mariboru, Glavni trg. 715 2—2

Harmonika, popolnoma nova, nepokvarjena, fino, trpežno, praktično izdelana, polugramatična, na štiri vrste, se po ceni proda. Natančneje se izve pri Jožefu Zernec v Spodnji Kungoti, pošta 702 5—2

Nova hiša z enim nadstropjem, močno zidana, se proda za 8400 gl. Lep vrt, 2 svinjska hleva, velika pralna kuhinja, velika klet, najemnina 44 gl., izplačati je 4000 gl., drugo ostane. Studence pri Mariboru, Schulgasse 9. 717 4—2

Hiša z gospodarskim poslopjem, zraven lep vinograd in polje se radi smrti takoj proda. Lega na lepem kraju. Naslov: Alojzija Golob v Slemenju, Selnica ob Dravi. 718 3—2

2 hiši in dva lepa stavbinska prostora nasproti okrožni sodnji (Blumengasse) se po ceni prodaj. Vpraša naj se v trgovini barv, Grajska ulica 18, v Mariboru. 704 3—1

B. Talento,

prodajalna drv in premoga
Maribor, Mellingerstrasse 12

se priporoča. Naročila se tudi sprejemajo v trgovinah J. Janšek, F. Hartinger, C. Weingerl v Tegetthoffovi ulici, M. Berdajs' Sofijini trg, Filiala Weigert Bismarkova ulica in v hočki mlekarji Sammerlingova ulica. 62 26—28

Prenovljena hiša, dobro zidana, z opeko krita, 3 sobe, 1 kuhinja, lepa klet za vino, hlev za krave in svinje, lep vinograd, njive in mali sadonosnik, je na prodaj tri četrt ure od Maribora v Karčevini. Posestvo meri 2³/₄ orala. Cena 1700 gl. Na posestvu je vknjiženo 500 gl. branilnice. Posestnica gospa Neža Gselmann. 731 2—1

Vinska dražba. V Leskovcu pri Ptuj se bo dne 8. novembra okoli 50 polovnjakov vinskega mošta po pogodbi tudi s posodo dražbeno prodavalo. Tudi staro vino je na razpolago. Začetek ob 10. predpoldan. D. Kralj, župnik. 730 1—1

Mlin, jako lep s tremi kamni, skladiščem in stanovanjem ter električno razsvetljavo se zaradi preselitve za nizko ceno v najem da. Mlin je celo leto obilno z delom obložen. Reflektanti naj se obrnejo na lastnika Henrika Dobnik v Zrečah pri Konjicah. 732 3—1

Kupi se.

Mal mlin na vodo s stalnim prometom, na Srednjem ali Spod. Štajerskem se želi kupiti ali pa v najem vzeti. Dopisi naj se pošljejo Francu Kocbeku, krčmarju pri Sv. Ani na Krembergu, (via Cmurek). 716 3—2

Proste službe.

Dva učenca, ki sta večča slovenskega in nemškega jezika, sprejme takoj Alojzij Gnišek, trgovina z manufakturnim blagom v Mariboru. 685

Priden fant, ki se hoče čevljarstva izučiti, se takoj prejme pri Leop. Gusel, Maribor, Bergstrasse 8. 718 3—2

Mizarski pomočnik se v delo sprejme Frid. Dörfinger v Mariboru, Kaserngasse 12. 701 2—2

Trgovina

majbna, dobro idoča, se proda zaradi rodbinskih razmer v lepem kraju na Spod. Štajerskem, tik cerkve in šole po prav ugodnih pogojih. Blago vse novo. Ponudbe na upravnistvo lista. 690 3—3

Služba organista in mežnarja

733 2—1

pri Sv. Petru niže Maribora se odda s 1. decembrom t. l. Oženjeni prošniki — Cecilijanci — imajo prednost. Pogoji ugodni. Prošnje do 12. novembra t. l. na župni urad.

Dražba

cerkvenega vina, čez 50 polovnjakov izvrstne kapljice, bo dne 7. novembra 1905 pri Sv. Petru niže Maribora. 734 1—1

Cerkveno predstojništvo.

Oddaja stavbe

enonadstropnega šolskega poslopja na Polzeli z dvema učnima sobama, eno sobo za učila in konference in dvoje učiteljskih stanovanj, vsako z dvema sobama in kuhinjo ter s kletmi.

Ustmena zniževalna dražba se bo vršila dne 13. novembra 1905, ob 10. uri dopoldne v šoli na Polzeli. Stavba se bo oddala le enemu glavnemu podjetniku.

Izklicna cena znaša 39.287 K 14 h.

Stavbeni operat, sestojč iz stavbenih načrtov, stavbenega dovoljenja, stroškovnika in stavbenih pogojev je v upogled razpoložen v šoli na Polzeli in pri okrajnem šolskem svetu (okrajno glavarstvo) v Celju.

Vsak dražbenik mora pričetkom dražbe položiti 3939 K varščine.

Krajni šolski svet na Polzeli,

dne 29. oktobra 1905.

735 1—1

Franc Turnšek, načelnik.

Konjak

iz starega, domačega vina, prodaja franko 4 steklenice 12 K, 2 l. 16 K, novo naravno Franc žganje 2 l K 9'60, žganje iz drožja, tropin in vinskih ostankov 2 l K 5'60. 85 48—29

BENEDIKT HERTL,

posest. graštine Golici pri Konjicah. Štajersko. — Zaloga pri Alojzu Qandestu v Mariboru, Gosposka ulica.

Izjava.

Podpisana izjavim tem potom, da je bilo vse, karkoli sem govorila nečastnega o gospodu Juriju Lešniku, posestniku v Radehovi, obrekovanje, da obžalujem te svoje besede ter ga prosim tem potom odpuščanja. 726 1—1

Ana Rajšp.

Tomaževa žlindra

je vsled obile vsebine fosforove
kisline najboljše in ob enem
najcenejše umetno gnojilo za
vinograde in travnike.

To gnojilo se še sedaj lahko
troši površno na jesensko
setev in se tudi že sedaj
lahko za spomladno se-
tev na praho troši.

Poučne spise, navodila o uporabi in ponudbe pošilja 717 4-2

P. Majdič, trgovina z železnino „MERKUR“ Celje

zastopnik Tomasovih tovarov z. z o. p. v Berlinu.

Pozor!
Bralna in izobražev. društva!
Pozor!

Ali že imate

ČRTICE

30 povestice iz življenja slo-
venskega ljudstva?

Cena 1.— K, po pošti 10 v več.

Naročnina naj se pošilja na naslov

Iv. Baloh, Mengeš,

Kranjsko. 701 3-2

Vsem vinogradnikom!

Naznanjam, da bom imel meseca novembra in prihodnjo spomlad
več tisoč na suho cepljenih trt

različnih, dobrih vrst, na Ripario portalis, Bupestris montikolo in Solonis, cepljene
na Laški rilček, Žlahtnino, Šipon rumeni, Burgundec beli, Zelenčič, Muškati in
Traminec itd.

Vse vrste so dobro zaraščene in dobro vnoreninjene; cena je za 1000
komadov 150 kron.

Nadalje imam oddati tudi več tisoč divjih korenjakov in ključev. — Vse
trte smejo se izvažati in pošiljati le v okužene občine.

Znane in zanesljive posestnike počakam pol leta na denar, ako je v gospodarstvu
velika nesreča, tudi eno leto.

Posameznim glasilom je priložiti znamko ali dopisnico za odgovor. Na
vprašanja brez znamke za odgovor se ne odgovarja. Ustreglo se bo dokler je kaj
v zalogi. Oglasi naj se pisмено ali ustmeno pri

Filipu Mulec,

695 3-3

trtnarju pri Sv. Trojici v Slov. gor.

Razglas.

Naročitev ameriških trt za plačilo iz združenih državnih
in deželni nasadov za nasadno dobo 1905/1906.

Štajerski deželni odbor imel bo prodati v prihodnji spomladi
iz združenih državnih in deželni nasadov naslednje množine ameriških
trt, in sicer:

1. 800.000 ceplencev, večinoma od rumenega šipona, laške
graševine, belega burgundca, bele in rudeče žlahtnine, zelenčiča, ru-
dečega traminca, renske graševine, muškatele, cepljenih na riparijo
Portalis, vitis Solonis ali rupestris Montikolo.

2. 700 000 korenjakov od riparije Portalis, vitis Solonisa in
rupestris Montikole.

3. Večje število ključev od zgoraj imenovanih treh podlag.

Cena trtam je:

I. 1000 komadov ceplencev 200 kron za imovite posestnike,
140 kron za vse druge.

II. 1000 komadov korenjakov 24 kron za imovite posestnike,
16 kron za vse druge.

III. 1000 komadov ključev 10 kron.

Deželni odbor si pridrži pravico, naročnikom od več kakor na
1000 ceplencev in 3000 korenjakov ali ključev zmanjšati naročeno
množino trt, ravna se po številu oglašanih naročil.

Naročila na te trte naj se vložijo do 15. novembra t. l. na-
ravnost na deželni odbor v Gradec ali pa skozi občinske urade, pri
katerih se dobé v ta namen narejeni naročilni listi.

Občinski predstojniki morajo izpolnjene naročilne liste odposlati
takož deželnemu odboru v Gradec.

Naročila, ki se vložijo do 15. novembra, se bodo zbi-
rala in trte potem razdelile razmeroma med vse naročnike,
ako jih ne bi bilo toliko, da dobi vsaki naročeno število.

Vse te trte se bodo oddajale le štajerskim posestnikom in morajo
tudi oni naročniki, kateri vložijo prošnje naravnost na deželni odbor,
doprinesiti potrdilo od občinskega predstojništva, da imajo res vino-
grade v občine.

Cene veljajo na mestu, kjer se bodo trte odkazale, in se mora
znesek izplačati pri prevzetju. Ako se trte odpošljejo po železnici, se
bo znesek povzel. Stroški za zavitek in dovoz se bodo posebej zaračunili.

Na vsakem naročilu je natanko navesti: 1. ime (tako napi-
sano, da se lahko čita), bivališče in stan naročnika; 2. davna
občina, v katerej se nahaja vinograd, ki ga hoče naročnik obnoviti;
3. vrsta trte (sorta), katero želi; 4. zadnja poštna ali železniška
postaja.

Ako bi zaželjena vrsta pošla, bo se ona z drugo enako nado-
mestila, ako si naročilec tega odločno ne prepové.

Trte se morajo po naročnikih ako mogoče osebno prevzeti, če
se po železnici določijo, pa takoj po vsprejemn pogledati.

Pritožbe se morajo vložiti takoj na vodstvo; na po-
znejše pritožbe se ne bode oziralo.

Gradec, dne 4. oktobra 1905.

700 2-2

Od štaj. deželnega odbora.

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko
varovalno zadrugo

,CROATIA'

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta Zagreba.

Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse
premičnin, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje: Glavni zastop „Croatie“ v Mar-
boru, Koroška cesta št. 50. 718 51-2

Zastopniki se iščejo po večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške.

Oklic!

Naznanjam, da prodajam izvrstno špecerijsko in ple-
teno blago kakor tudi železno posodo po najnižji ceni, n. pr.:

Surova kava v žakljčkih po pošti 4 3/4 kg samo K 11.—

Izvrstna kava po imenu Java 4 3/4 " " " 13.—

Vsak teden novo žgana kava 1 " " " 3.—

Najboljši čaj „Souchong“ 1/4 " " " 1'50

— Vzorci za špecerijsko blago brezplačno. —

Z najboljšo postrežbo se priporočam 712 18-2

Anton Korošec,

trgovina mešanega blaga v Radgoni

samo na Griesu pri murskem mostu,

v lastnem posloplju.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive
kapljice sv. Marka se uporab-
ljajo za notranje in zunanje
bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in ote-
kanje po kosteh v nogi in roki ter ozdra-
vijo vsak glavobol. Učinkujejo nedoseg-
ljivo in spasonosno pri žledodnih boleznih,
ublažujejo katar, urejujejo izmeček, od-

pravijo nadihu, bolečine in krče. Pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri
in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni.
Delujejo izborni hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih
in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz
nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na mater-
nici in madronu ter ne bi sme manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.
Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo
točno pod naslovom: 483 20-14

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstorica se
ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:
1 ducat (12 steklenic) 4 K. 4 ducate (48 steklenic) 14 60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8 K. 5 ducate (60 steklenic) 17.— K.
3 ducate (36 steklenic) 11 K.

Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato na-
vajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv.
Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nad-
logar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, čivilja;
Josip Seljanić, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

J. SMEH,

v Slovenski Bistrici,

Šolska ulica št. 69 (v hiši stare loterije)

Papirna trgovina in galanterijsko blago, zaloga c. kr. šolskih knjig itd. priporoča zalogo šolskih knjig in vseh šolskih potrebščin, koledarje, tiskovine za preč. župnijske- in sl. občinske urade, šolska vodstva i. d., molitvenike, rožne vence, cvetlično perje in papir, pisalno in risalno orodje, galanterijsko blago, razglednice itd. zagotavljajoč točno postrežbo po najnižjih cenah.

Tudi se sprejmejo knjige v vezanje in vsa v tiskarsko obrt spadajoča dela v naročitev. Oskrbé so tudi razglednice po najnižjih cenah.

711 3-2

Vsem posestnikom vinogradov!

Naznanjam s tem, da bom imel meseca novembra in prihodnjo spomlad več tisoč suho cepljenih trt na prodaj in sicer cepljene na Rip. Portalis: 2000 žlaltina bela in rudeča, 10000 Laški rilček, 1500 Nemški rilček, 2000 Silvanec, 500 Kapčina modra, 2000 beli Burgundec, 2000 Rulandec, 2000 Traminec, 1000 Šipon rumeni. — Cepljene na R. Monticolo: 1000 Laški rilček.

Prodajam le edino I. vrste dobro zaraščene in lepo vkoreninjene trte po 140 K 1000 komadov. Divjake od R. Portalis prodajam po 20 K 1000 kom. Pri naročilu blagovolite poslati 20% are od naročene svote.

Trte se pošiljajo le v od trtne uši okužene kraje.

Naročila za v jeseni odvzete trte sprejemam do 5. novembra t. l. — Naročila za spomlad pa, dokler bo kaj zaloge. — Zabojev in voznine na kolo-dvor ne računam.

632 10-7

Anton Slodnjak,
trtnar pri Sv. Lovrenou v Slov. gor.,
pošta Juršinci pri Ptuj.

Razglas.

Za polletni tečaj, ki se začne dne 2. januarja 1906 na deželni podkovski šoli v Gradcu, se bode podelilo na revne in uboge kovače deset deželnih ustanov po 100 K s prostim stanovanjem (kolikor bo dopuščal prostor v zavodu), nadalje tudi ustanove nekaterih okrajnih zastopov tudi po 100 K.

Pogoji so: starost najmanj 18 let, zdrav in telesno močan, domovinska pravica na Štajerskem, dobra ljudsko-šolska izobrazba in najmanj dveletno bavljenje s podkovanjem.

Razven tega se mora vsak prošnik z reverzom zavezati, da bo po dovršenem pouku najmanj tri leta izvrševal svoj obrt kot mojster ali pomočnik na Štajerskem, oziroma v okraju, v katerem je dobil ustanovo.

Prošnje se naj pošljejo deželnemu odboru v Gradcu z reverzom (zaveznim pismom), krstnim listom, domovnico, izučnim spričevalom, z zdravstvenim in šolskim spričevalom, potem delavsko knjižico, spričevalom o gmotnih razmerah in o npravnosti.

do 30. novembra 1905.

Kovači, ki ne prosijo za ustanovo in bi se radi udeležili tečaja, naj se oglasijo v teku prvih treh dnij v začetku tečaja pri vodju. Seboj naj prinesejo dokazilo dovršene starosti 18 let, da so delali dve leti kot pomagali in dobro dovršili ljudsko šolo, potem izučno spričevalo ter delavsko knjižico.

Gradec, dne 18. okt. 1905.

Od dežel. odbora štajerskega.

Razglas.

Č. kr. okrajna sodnija v Mariboru, oddel. VI. naznanja, da je odpovedala Marija Weiss, posestnica v Račju, svojemu možu Francu Weiss gospodarstvo svojega premoženja v smislu § 1238 o. d. z.

729 1-1

C. kr. okrajna sodnija v Mariboru, odd. VI.,
dne 24. vinotoka 1905.

Javna zahvala

zavarovalni zadrugi

„Croatia“ v Zagrebu

ki je škodo vestno precenila in odškodnino

kron 26.257-19

kulantno izplačala brez vsakega odbitka.

LOKVE, dne 27. sept. 1905.

727

Nikola Jurković s. r. Anton Bolj s. r. Petar Gašparac s. r.

Pozor! Citaj!
Bolnemu zdravje!

440 52-17

Pozor! Citaj!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najprijubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo zganjajo male in velike gliste, odstranjujejo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse boleti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in

madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: **Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 100, Slavonija.** — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 steklenič (1 ducat) 5 K, 24 steklenič (2 ducata) 8 K 60 v, 36 steklenič (3 ducati) 12 K 40 v, 48 steklenič (4 ducati) 16 K, 60 steklenič (5 ducati) 18 K. Manj od 12 steklenič se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstanjuje goste slane ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsih in pljučnih bolečinah.

Cena je sledeča, (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

**Orehe, žetod, fižol,
sploh vse deželne
pridelke kupi Ant.
Kolenc v Celju.**

709 5-2

Karol Vezjak,

tapetar in dekorater

669 12-3

Schwarzgasse **Marlbor** Schwarzgasse

priporoča svojo veliko zalogo divanov, garnitur, pohištveno sukno, preproge, zastore, konjske žime. Izdelovanje vseh tapetnih del v mestu in zunaj mesta.

Novost! Kapakmatrace, priznane najboljše napolnjene, nadkriljujejo daleko kar se tiče cene in mehko-be mnogo dražje žimnate matrace in so zaradi tega zelo v rabi.

Vizitnice

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.